

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและนักศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2558

The Development of Educational Personnel and Students to Meet Directions and Requirements of The ASEAN Economic Community in 2015

พีระกัญญ์ สุขโพธารมณ

ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การกำหนดทิศทางเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและนักศึกษา ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาซึ่งถือเป็นกลไกหลักสำคัญ ในการขับเคลื่อนการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ต้องสร้างความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อให้บุคลากรและนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เท่าเทียมกับประเทศสมาชิกในสังคมอาเซียน

คำสำคัญ: ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, ศักยภาพบุคลากรและนักศึกษา, การแข่งขัน

Abstract

To define the direction for the ASEAN Economic Community (AEC) in 2015, it is a significant point to increase the capabilities of the education personnel and students in academic organizations. Thus, the institutions of higher education are an important part to provide both understanding and knowledge regarding the ASEAN Economic Community to education personnel and students who should pay attention to ASEAN community, and develop their capabilities with international quality standards to the same level as the other member countries in ASEAN community.

Keywords: ASEAN Economic Community, Education Personnel and Students, Competition

1. บทนำ

กลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไทย คือ การกำหนดทิศทางไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี 2558 จุดกำเนิดเบื้องต้นของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) หรือปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) ซึ่งมีการลงนามเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 จากผู้แทน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศไทย ซึ่งถือว่าเป็นจุดกำเนิดอาเซียน หรือ “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South east Asian Nations)” โดยสาระสำคัญของปฏิญญาอาเซียนในสมัยนั้น กล่าวถึงความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคม และการยกระดับรายได้รวมถึงความเป็นอยู่ของประชาชน

รวมทั้งส่งเสริมการศึกษา และได้มีการขยายสมาชิกเพิ่มขึ้น อีก 5 ประเทศ ได้แก่ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และ กัมพูชา ซึ่งจากการรวมตัวของประเทศสมาชิกดังกล่าวข้างต้น ทำให้อาเซียนมีสมาชิกครบ 10 ประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2542 ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความร่วมมือเฉพาะด้าน โดยเฉพาะในเรื่องการยกระดับความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคุ้มครองและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน และความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมของอาเซียน ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง ประชาชนชาวอาเซียน เพื่อปลูกจิตสำนึกในการความเป็นอาเซียน (ASEAN Awareness)

จากการกำหนดทิศทางไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ สถานศึกษาต้องหันมามองศักยภาพของบุคลากรและนักศึกษาว่ามีความพร้อมในการก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่ เนื่องจาก ศักยภาพของบุคลากรและนักศึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะบ่งบอกถึงความพร้อมเพื่อการแข่งขันในสังคมอาเซียน ดังนั้น สถานศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน โดยการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจถึงการเตรียมความพร้อมด้านศักยภาพของบุคลากรและนักศึกษา เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคต

การพัฒนาประเทศเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ ถือเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดการแข่งขัน ด้านการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ และด้านสาขาวิชาชีพ รวมถึงแรงงานที่มีฝีมือ เนื่องจากมีข้อตกลงเกี่ยวกับการ เคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกได้อย่างเสรี ดังนั้น อาจทำให้แรงงานบางสาขาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านจากประเทศสมาชิก เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ส่งผลทำให้เกิดความสูญเสียทางด้านจำนวนตำแหน่ง งานของคนไทย ดังนั้น สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมด้านทักษะทางวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อ รองรับการแข่งขันในตลาดแรงงานของประเทศสมาชิกอาเซียน

2. สู่เป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 เน้นการสร้างความร่วมมือในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้วยการพัฒนาบุคลากร และเสริมสร้างสถาบันการศึกษาให้มีมาตรฐาน รวมถึงพัฒนาศักยภาพนักเรียน นักศึกษาทุกระดับให้มีความรู้ และทักษะที่เหมาะสมในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้วยการให้ความรู้ และจัดฝึกอบรมด้านทักษะวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงาน และการประกอบอาชีพข้ามพรมแดนอย่างเสรี และจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ซึ่งจัดประชุมที่ ประเทศไทย เน้นการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก ได้แก่ 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community) 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community) ให้บรรลุตาม แผนงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 โดยหัวข้อหลักของการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งนี้ คือ เชื่อมโยงประชาคมสร้างเสริมประชาชน หรือ Enhancing Community Empowering Peoples โดยเน้น ความสำคัญกับการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงการรับมือกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2552.)

3. เป้าหมายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีเป้าหมายเพื่อทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้ โดยมีเป้าหมาย คือ

1. มุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า บริการ แรงงานฝีมือ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจน และความเหลื่อมล้ำทางสังคมภายในปี 2558
2. ทำให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (Single Market and Production Base) โดยจะริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว
3. ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนเพื่อลดช่องว่างการพัฒนาและช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน
4. ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงินและตลาดทุน การประกันภัยและภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม พัฒนาความร่วมมือ ด้านกฎหมาย การเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือแรงงาน (สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ, ม.ป.ป.)

4. การศึกษากับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ปฏิญญาชะอำ-หัวหิน เน้นเรื่องการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุการเป็นประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาหารและแบ่งปัน โดยสาระของปฏิญญาดังกล่าวได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยให้การศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนผ่าน 3 เสาหลัก ซึ่งประกอบด้วย การขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพทางการศึกษา การดำเนินการวิจัย และการพัฒนาเยาวชน

ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน หรือ ASEAN University Network (AUN) โดยก่อตั้งเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2538 ตามมติของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแกนหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของภูมิภาค ผ่านทางเครือข่ายมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่แล้ว ขณะเดียวกันได้เสนอให้ตั้ง “มูลนิธิอาเซียน” หรือ ASEAN Foundation เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและนักวิชาการตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน ดังนั้น เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน จึงมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้อาเซียนบรรลุการจัดตั้งประชาคมอาเซียน โดยเป้าหมายของการจัดตั้งเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน คือ

1. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิชาการ และนักวิทยาศาสตร์ในภูมิภาค
2. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านวิชาการและอาชีพในภูมิภาค
3. ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศระหว่างชุมชนนักวิชาการอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558, 2011)

ซึ่งผลของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนนี้ จะก่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาหลักสูตร หรือการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยระหว่างประเทศสมาชิก รวมถึงการพัฒนาความรู้ของนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น

5. การพัฒนาบุคลากรและนักศึกษาเพื่อการแข่งขัน

หนึ่งในเป้าหมายหลักของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ การเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ เพื่อเป้าหมายการนำไปสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว รวมถึงให้มีการเคลื่อนย้ายการลงทุน เงินทุน ตลอดจน การเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมือระหว่างประเทศสมาชิกได้อย่างเสรี นอกจากนี้ ยังมีข้อตกลงของอาเซียนเกี่ยวกับการยอมรับร่วมคุณสมบัติบัณฑิตวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement: MRA) ซึ่งเป็น ข้อตกลงเกี่ยวกับการยอมรับร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องคุณสมบัติของผู้ทำงานด้านบริการในกลุ่มวิชาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก และนักบัญชี โดยวัตถุประสงค์ของข้อตกลงนี้ คือ การช่วยให้นักวิชาชีพในประเทศสมาชิกสามารถเคลื่อนย้ายเข้าไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนได้สะดวกมากขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาคงต้องพิจารณาถึงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักศึกษา เพราะถึงแม้ว่าข้อตกลง MRA จะไม่ส่งผลกระทบต่อสาขาวิชาชีพในบางสาขา แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่ส่งผลกระทบต่อในเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานของประเทศสมาชิก เนื่องจากเป้าหมายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนยัง กล่าวถึงการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการมีทางเลือกในการหาฐานการผลิตที่มีคุณภาพและแรงงานที่มีฝีมือได้หลากหลายมากขึ้น ดังนั้น สิ่งที่สำคัญ คือ การเตรียมความพร้อมบุคลากร และนักศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจรวมถึงสร้างความสามารถในการแข่งขันในสังคมอาเซียน

5.1 การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาเพื่อการแข่งขันในสังคมอาเซียน

การพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา จึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน โดยแนวทางในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ได้แก่

1. การเตรียมความพร้อมในด้านภาษาอังกฤษ หรือภาษาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการบรรจุภาษาท้องถิ่นของประเทศสมาชิกให้เป็นวิชาเลือกเสรี หรือกำหนดให้เป็นกิจกรรมส่งเสริมความพร้อมในแต่ละคณะวิชาในรูปแบบการจัดอบรมภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน
2. เตรียมความพร้อมด้านสาขาวิชาชีพ ให้ทัดเทียมกับประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการจัดอบรมหรือสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการเปิดหลักสูตรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ ทั้งนี้การเพิ่มทักษะความชำนาญการที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของภาคอุตสาหกรรมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเอง
3. ควรจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาแต่ละสาขาอาชีพไปปฏิบัติงานยังประเทศสมาชิกอาเซียนโดยการจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในรูปแบบโครงการสหกิจศึกษา เพื่อฝึกทักษะและประสบการณ์การทำงาน และเรียนรู้การทำงานข้ามวัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิก และเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานและการประกอบอาชีพข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิก
4. เปิดสอนหลักสูตรที่เป็นที่ต้องการของตลาดงานในอาเซียน เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการแข่งขันและเตรียมความพร้อมในการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
5. ส่งเสริมให้นักศึกษาแต่ละคณะวิชาจัดกิจกรรมในรูปแบบสัปดาห์อาเซียน โดยการหมุนเวียนด้วยการจัดบอร์ดแนะนำประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อให้ นักศึกษาได้รับรู้ในเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกและเห็นความสำคัญของการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

5.2 การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการแข่งขันในสังคมอาเซียน

บุคลากรถือเป็นกลไกหลักที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต้องการผู้เชี่ยวชาญและชำนาญการทางด้านทฤษฎีและด้านการปฏิบัติ ในแต่ละสาขาอาชีพ ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการพัฒนา ศักยภาพบุคลากร โดยแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ได้แก่

1. ส่งบุคลากรและคณาจารย์เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติการ ทักษะด้านการสอน โดยการเชิญวิทยากรจากประเทศสมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มาช่วยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเพิ่มทักษะด้านการสอนโดยเน้นในเรื่องภาษาอังกฤษ และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงฝึกทักษะด้านเทคนิคฝีมือแรงงาน และเรียนรู้วิธีการที่จะก่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาถ่ายทอดให้แก่นักศึกษา
2. จัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรและอาจารย์กับสถานประกอบการ หรือสถานศึกษาที่มีการลงทุนโดยประเทศสมาชิก เพื่อเรียนรู้การทำงานข้ามวัฒนธรรม ถือเป็น การเสริมสร้างความพร้อมในการแข่งขันในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. จัดกิจกรรมด้านบริการทางวิชาการให้แก่ประเทศสมาชิก โดยส่งอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เป็นที่ต้องการของประเทศสมาชิกไปสอนหรือทำวิจัยร่วมกัน เพื่อสานความสัมพันธ์และก่อให้เกิดการพัฒนา ศักยภาพของอาจารย์รวมถึงเกิดความร่วมมือทางด้านวิชาการ

6. มหาวิทยาลัยกรุงเทพกับการพัฒนาบุคลากรและนักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

มหาวิทยาลัยกรุงเทพเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงวางแนวทางรวมถึงสร้างความตระหนักรู้ให้แก่บุคลากรและนักศึกษา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ

ประการแรก การนำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มาเป็นแผนกลยุทธ์ของสถาบัน เนื่องจากยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทย มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ที่ต้องการให้บุคลากรรวมถึงนักศึกษามีความตระหนักในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยกรุงเทพจึงผลักดันให้คณะวิชา และหน่วยงานต่าง ๆ นำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทย มาใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการดำเนินงานในแผนปฏิบัติงาน โดยใช้ตัวชี้วัดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนให้บุคลากรและนักศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองในการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประการที่สอง การจัดตั้งสถาบันนานาชาติเพื่อเอเชียแปซิฟิกศึกษา (The International Institute for Asia-Pacific Studies หรือ INSAPS) เพื่อเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้เกี่ยวกับการรวมตัวทางเศรษฐกิจและการเปิดเสรีการค้าในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกแก่บุคลากรและนักศึกษาให้ได้เข้าใจถึงความสำคัญทางเศรษฐกิจและการค้า และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก รวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลในการสนับสนุนงานวิจัยแก่คณาจารย์ และเป็นศูนย์เชื่อมโยงการสร้างเครือข่ายแบบหุ้นส่วนกับสถาบันการศึกษาและสถาบันทางวิชาการ

เพื่อเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนนักวิจัย คณาจารย์ และนักศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านหลักสูตรและด้านงานวิจัยในอนาคต

ประการที่สาม การสนับสนุนให้คณะวิชาจัดการเรียนการสอนแบบสองภาษา เช่น คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ รวมถึงการบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในทุกคณะวิชา เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่นักศึกษา ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยฯ ที่ต้องการให้บัณฑิตไทยพัฒนาความสามารถใช้ภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่ทัดเทียมกับบัณฑิตในประเทศสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้มีการจัดอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้แก่บุคลากรได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประการที่สี่ การกำหนดปฏิทินการศึกษา ปีการศึกษา 2555 เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยการปรับระยะเวลาในแต่ละภาคเรียนให้สอดคล้องกับสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคเพื่อเป็นการเอื้อประโยชน์ให้นักศึกษาและอาจารย์ที่ต้องการไปศึกษาต่อ รวมทั้งเพิ่มโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังให้ความสำคัญในการสร้างผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เนื่องจากการผลิตผลงานวิจัยต้องอาศัยการสืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการตั้งโจทย์วิจัยให้เกี่ยวข้องกับความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ ทำให้ผู้ผลิตงานวิจัยหรือบทความวิชาการต้องสืบค้นความเป็นมาของประชาคมอาเซียน ก่อให้เกิดความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองเพื่อการแข่งขันการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคต

7. สรุป

การจัดตั้งประชาคมอาเซียนและนำมากำหนดเป็นทิศทางในการพัฒนาประเทศ ถือเป็นสิ่งที่มีประโยชน์และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนรวมถึงก่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภูมิภาคอย่างยั่งยืน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยเฉพาะการนำสามเสาหลักมามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน เนื่องจากการศึกษาจะเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประชาคมอาเซียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ภาษา การสื่อสาร และได้ลงทุนร่วมกันในด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจ การบริการ หรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และยังถือเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักศึกษาให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคตอันใกล้

8. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการต่างประเทศ. กรมอาเซียน. (2552). *บันทึกการเดินทางอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร:

วิธินิเมชัน.

กระทรวงศึกษาธิการ. มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558. (2011). *เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน*. สืบค้นวันที่

25 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.asean.moe.go.th/>

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. การศึกษา: การสร้างประชาคมอาเซียน 2558. สืบค้นวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2555,
จาก <http://www.bic.moe.go.th/th/images/stories/book/other/ASEAN/ed-building-ASEANcommunity.pdf>
อาเซียนให้อะไรคุณ. (2552). *ข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพอาเซียน*. จดหมายข่าวสมาคมอาเซียน
ประเทศไทย. ปีที่ 1 (ฉบับที่ 2), 8.